המגרש פרק תשיעי גיטין

הרי זו מגורשת מאי טעמא קול ושוברו עמו [6]אמר רבא יצא לה שם מזנה בעיר [א]אין חוששין לה מ"ט פריצותא בעלמא הוא דחזו לה כתנאי אכלה בשוק גירגרה בשוק הניקה בשוק בכולן ר"מ אומר תצא ר"ע אומר משישאו ויתנו בה [ב]מזורות בלבנה אמר לו רבי יוחנן בן נורי א"כ [ג]לא הנחת בת לאברהם אבינו שיושבת תחת בעלה והתורה אמרה [ד]כי מצא בה ערות דבר ולהלן הוא אומר [ה]על פי שנים עדים או על פי שלשה עדים יקום דבר [ו]מה להלן דבר ברור אף כאן דבר ברור: ת"ר [ז]בעולה אין חוששין לה [6] נשואה אין חוששין לה ארוסה אין חוששין לה. [ח]שלא לפלוני אין חוששין לה בעיר אחרת אין חוששין לה ממזרת אין חוששין לה [ט]שפחה אין חוששין לה [י]הקדיש פלוני נכסיו הפקיר פלוני נכסיו אין חוששין להן אמר עולא לא ששמעו קול הברה אלא כדי שיהו נרות דולקות ומטות מוצעות ובני אדם נכנסין ויוצאין ואומרים פלונית מתקדשת היום מתקדשת [יא]ודלמא לא אקדשה [יב]אימא פלונית נתקדשה היום וכן תני לוי לא שישמעו קול הברה אלא כדי שיהו נרות דולקות ומטות מוצעות ונשים טוות לאור הנר ושמחות לה ואומרות פלונית מתקדשת היום מתקדשת ודלמא לא אקדשה א"ר פפא אימא פלונית נתקדשה היום אמר רבה בר בר חנה א"ר יוחנן לא ששמעו קול הברה אלא כדי שיהו נרות דולקות ומטות מוצעות ובני אדם נכנסין ויוצאין אמרו דבר זה הוא קול לא אמרו דבר זהו אמתלא לא אמרו והא לא אמרו ולא כלום לאפוקי מדרבה בר רב הונא דאמר אמתלא שאמרו אפי' מכאן ועד י' ימים [יג]קמ"ל לא אמרו הוא דהויא אמתלא הא אמרו לא הויא אמתלא א"ר אבא אמר רב הונא אמר רב לא ששמעו קול הברה אלא כדי שיאמרו פלוני מהיכן שמע מפלוני ופלוני מפלו' ובודקין והולכין עד שמגיעין לדבר הברור דבר הברור עדות מעליית' הוא אלא כי אתא רב שמואל בר יהודה א"ר אבא אמר רב הונא אמר רב לא ששמעו קול הברה [יד]אלא כדי שיאמרו פלוני מהיכן שמע מפלוני ופלוני מפלוני והלכו להם למדינת הים א"ל אביי לרב יוסף מבטלינן קלא או לא מבטלינן א"ל מדאמר רב חסדא עד שישמעו מפי הכשרים ש"מ מבטלינן קלא א"ל אדרבה מדאמר רב ששת אפי' מפי נשים הוי קול [טו] ש"מ לא מבטלינן קלא א"ל אתרוותא נינהו בסורא מבטלי קלא [יז]בנהרדעא לא מבטלי קלא ההיא דנפק עלה קלא דאיקדשה [יח]לבר בי רב אתייה רב חמא לאבוה אמר ליה אימא לי היכי הוה עובדא אמר ליה על תנאי קדיש אדעתא דלא אזיל לבי חזאי ואזל א"ל כיון דבעידנא דהואי קלא לא הואי אמתלא לאו כל כמינך דמחזקת אמתלא ההיא דנפק עלה קלא דאיקדשה [יט]באציפא דתוחלא בעינא דבי שיפי שלחה רב אידי בר אבין לקמיה דאביי כי האי גוונא מאי אמר ליה אפי' למאן דאמר לא מבטלינן קלא [כ]בהא מבטלינן קלא מימר אמרי עיינו בהו רבנן בקידושיה ולא הוה בהו שוה פרוטה דסתמיה לא חשיב דהא דלא מבטלינן קלא לאו מפני החשד והכא ליכא חשד: לחד

אבלה בשוק גירגרה בשוק. אומר רבינו יצחק דאיירי שפיר בקלא דקודש ניטאוקין שיצא עליה קול זה ומדברות עליה לעז קודש שנשאת לכהן מ"ל ר' יוחנן בן [כא]ברוקה מ"כ לא המתת בת לאהרהם אבינו יוצאת ממת בעלה כהן שהרי הוא יודע במה שדברו עליה קודש ומה יש לו לעשות: **בעולה אין חוששין לה.** פי' בקונטרס משום בעולה לכ"ג ולעיל נמי פי' יצא לה שם מזנה בעיר כגון שנבעלה לעובד כוכבים או לעבד דפוסלין בביאה וה"נ הוה מלי לפרש מייתי כריתות ורבינו יצחק אומר דשמם בעילה דזנות שאין ידוע ממי פסולה לכהונה והרי היא בחזקת בעולה לנתין ולממזר עד שתביא ראיה לדבריה כדאמרינן בפ"ק דכתובות (דף יד.) דאין אשה בודקת ומזנה ואפילו לכ"ג דאמר נאמנת היינו היכא דאמרה לבשר נבעלתי אבל היכא דאמרה לא נבעלתי או אינה יודעת ממי אפי' רבן גמליאל מודה: **ארוסה** אין חוששין לה. לא מינעיא נשואה דאם אמת היה הדבר היה מתפרסם אבל אפילו ארוסה דאין מתפרסם כל כך אין חוששין: **עד** שמגיעין לדבר הברור. מסתמא לא פליג רבי אבא אעולה לעיל ואבריתא דלוי וכן משמע מדלא קאמר ורבי אבא אמר אבל לעיל דאיכא רגלים לדבר לא בעינן שיגיע לדבר ברור אבל הכא דליכא רגלים לדבר בעינן שיגיע לדבר ברור [כב]וקו לעיל לא שייך אבל בקדושין והן דהכא שייך בגירושין כמו בקדושין:

מבטלינן קלא או לא מבטלינן. נראה כפירוש שני שבקונטרס כגון שחזרו פלוני ופלוני ממדינת הים ואמרו לא היו דברים מעולם וכן אמרי' לקמן אילימא לכי מגלית דקדושין קמאי לאו קדושין מבטלין קלא ופירוש ראשון אין נראה ומייתי ראיה מדאמר רב חסדא עד שישמעו מפי הכשרים ש"מ מבטלין קלא כיון שאין מושמין במהרה לקול: **עד** שישמעו **מפי הכשרים** כו'. אע"ג דאמר לעיל ונשים אומרות פלונית מתקדשה שמא משום דהתם איכא רגלים לדבר ובני אדם נכנסים ויוצאין ואין גרסינן ונשים: **כיון** דבעידנא דהוה קלא לא הוה אמתלא. ליתא משמע דבבר כר' יוחנן ופליג אדרבה בר רב הונא דאמר אפילו מיכן ועד עשרה ימים: והלכתא

פח א מי' פי"ז מהל' מיעורי כיאה הלכה כמ מוס"ע אה"ע פי' ו סעי' מח:

פו ב מי' שם:

פו ג טוס"ע אה"ע פי' מו סעי' ג בהג"ה:

פח ד מי' שם:

פט ה מי' פי"ז מהל' ערכין הל' כ:

צ ו ז מי' פ"ט מהל' אישות הל' כב סמג עשין מת טוס"ע אה"ע סימן מו סעיף ג:

צא ח מי' שם הל' כג כד טוס"ע שם סעיף ד וסי' ו סעיף ה:

צב ט מי' שם הל' כה טוס"ע שם סימן מו סעיף ה:

צג י כ (מי' שם הלכה כה) טוס"ע שם סעי' ד בהג"ה וסי' ו סעיף ה ועי' במי':

תוספות רי"ד (המשך)

דאמר לא שאנו אלא דא"ל לך חזוק וקני אבל בשטר קנה קס"ל כדשמואל דאמר שמואל אף בשטר לא קנה. אביי אשכחיה לרב יוסף דיתיב וקמעשי אגיטי א"ל והא אנן הדיוטות אנן ותניא היה ר' טרפון אומר כל מקום שאתה מוצא איגוראות וכו': ד"א לפנידם ולא לפני הדיוטות. א"ל אנן שליחותייהו קא עבדי' מידי דהוה אהודאות והלואות אי הכי אפילו גזילות וחבלות נמי לא גרסינן גזילות דגזילות הכי נמי דעבדי שליחותייהו ודינן אותן בבכל ובכל בתי דינין אלא קנסות וחבלות גרסי'. כי עבדי' שליחותייהו במילתא דשכיחא במילתא דלא שכיחא לא עבדי' שליחותייהו: **מתני'** יצא שמה בעיר מקודשת הרי היא מקודשת. מגורשת הרי זו מגורשת. ובלבד שלא תהא שם אמתלא איזוהי אמתלא גירש איש פלוני את אשתו על תנאי זרק לה קידושיה ספק קרוב לו ספק רחוק לה זו היא אמתלא. פי' פנויה שיצא עליה קול פלונית מתקדשת היום לפלוני ויש דברים נראין כדאמרינן לקמן הרי זו מקודשת ולא תנשא לאחר בלא גט. מגורשת הרי זו מגורשת קס"ד דהכי קאמר אשת כהן שיצא עליה קול פלונית נתגרשה היום הרי זו מגורשת ואסורה עוד לישב תחתיו דאילו מגורשת ולהנשא לשוק ליכא לפרושא דמשום יציאת קול נישרי אשת איש לעלמא. ובלבד שלא תהא שם אמתלא שלא יהא עם הקול של קידושין ושל גירושין משל ושעם שהוא שובר את הקול. גירש איש פלוני את אשתו על תנאי והו שובר של גירושין שמא לא נתקיים התנאי. זרק לה קידושיה כי' והו אמתלא של קידושין וה"ה נמי איפכא: ומקשה ואסרי' לה אנברא פי' על מאי דתני מגורשת הרי זו מגורשת מקשה: ואסרינן לה על בעלה כהן והאמר רב אשי כל קלא דלבתר נשואין לא חיישינן לה. ומהדר ה"ק מקודשת הרי זו מקודשת מקודשת ומגורשת הרי זו מגורשת:

תורה אור השלם

1. כִּי יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם לֹא תִמְצָא חֵן בְּעֵינָיו כִּי מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ:
דברים כד א

2. לֹא יָקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל עָוֹן וְלְכָל חֲטָאת בְּכָל חֵטְא אֲשֶׁר יֶחֱטָא עַל פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל פִּי שְׁלֹשָׁה עֵדִים יָקוּם דָּבָר: דברים יט טו

גליון הש"ס

גמ' ש"ס לא מבטלינן קלא. ע' תוס' ב"מ ד' לב ע"א ד"ה ואמתא:

הגהות הב"ח

(א) גמ' מ"ר בעולה אין חוששין לה חלוצה אין חוששין לה נשואה נ"מ כן הוא כס"מ וכן גירס' הרי"ף והרא"ש:

מוסף רש"י

הובא בסוף המסכת

תוספות רי"ד

שמואל דקנה הילכך אין הכפייה מועלת אלא היכא דאיכא מתן מעות או מצוה אבל היכא דליכא לא מתן מעות ולא מצוה כגון מחנה או כפייה העובדי כוכבים בדין או כפייה ישראל שלא כדין אינה מועלת דאע"ג דאמר רוצה אני לא נמר בכל לב. וא"ל שהמורדת על בעלה אע"פ שאינו מן הדין לכופו להוציא כתובן האשה יוצאה לרצונה ושלא לרצונה והאיש אינו מרציא אלא לרצונו כיון שתקנו ראשי הישיבות ז"ל לכופו ליתן גט מצוה לשמוע דברי חכמים הוא. ואי ק' היכי מסקינן הכא דרב משרשיא בורותא היא והא בחזקת הבתים כי מקשי' מנס מעושה בעובד כוכבי' פסול אמרי' הא איתמר עלה אמר רב משרשיא דבר תורה אפילו בעובדי כוכבים כשר וקיימא לכי. תשובה התם הוה סבר' למימר דשמא דמילתא דחליה וזבין משום דאגב אונסיה גמר ומקנה והלכך אפי' בעובדי כוכבים כשר ואפי' שלא כדין אבל הדר דמסקי' התם דשמא דחליה וזבין משום מתן מעות הוא אין אנו צריכים לתרוצו של רב משרשיא דשמא דבעובדי כוכבים דפסול משום דליכא לא מצוה ולא מתן מעות. ורב ודאי דאמר גבי סיקריקון דבשטר קנה ס"ל שמא דאגב אונסיה גמר ומקנה דשמא דפסול כדרב משרשיא וס"ל דאפילו שלא כדין פוסל בכהונה וס"ל דבישראל אפילו שלא כדין כשר דסתם תגן במתניתין גט מעושה בישראל כשר בין כדין בין שלא כדין כיון דאמר רוצה אני ופליג אדר' נחמן אמר שמואל דמפליג בין כדין בין שלא כדין. וכיון דלענין דינא איפליגו רב ושמואל גבי סקריקון וכבר ק"ל הלכתא כשמואל בדיני דאמר אף בשטר לא קנה אלמא לא אמרינן אגב אונסיה גמר ומקני. ותו דבפ' חזקת הבתים אידחיא מילתא דרב ואיתוקמא מילתיה דשמואל דרסינן התם אמר רב נחמן אמר לי הונא כולן שהביאו ראיה ראייתן ראיה ומעמידין שדה בידן וגזלן שהביא ראיה אין ראיתו ראייה ואין מעמידין שדה בידו מאי קמ"ל תנינא לקח מן הסקריקון וחזר ולקח מב"ה מקחו בטל לאפוקי מרב

מסורת הש"ס

א) מכות לו:, ב) [כתוס' סוטה כג. ד"ה דומה מרגלה פירוס על מלה זו], ג) [מכות עב:], ד) [נקמן ל. ע"ש], ה) [ועיל פפ], ו) פי' לאמת מנני הישיבה, ז) [פי' כלי מלא אחלים פי' אחר גרגיעה של תמרה, ערוך], ח) פי' נרגעני תמרה, ט) [ל"ל נרי], י) נ"ל ועיל קול.

עין משפט נר מצוה

פח א מי' פי"ז מהל' מיעורי כיאה הלכה כמ מוס"ע אה"ע פי' ו סעי' מח:

פו ב מי' שם:

פו ג טוס"ע אה"ע פי' מו סעי' ג בהג"ה:

פח ד מי' שם:

פט ה מי' פי"ז מהל' ערכין הל' כ:

צ ו ז מי' פ"ט מהל' אישות הל' כב סמג עשין מת טוס"ע אה"ע סימן מו סעיף ג:

צא ח מי' שם הל' כג כד טוס"ע שם סעיף ד וסי' ו סעיף ה:

צב ט מי' שם הל' כה טוס"ע שם סימן מו סעיף ה:

צג י כ (מי' שם הלכה כה) טוס"ע שם סעי' ד בהג"ה וסי' ו סעיף ה ועי' במי':

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com